

ספרי — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ

שלשלת האור

היכל

שער

עשרים וחמשה

ששי

מ א מ ר

שופטים ושופטים

מ א ת

כ"ק אדמו"ר

אור עולם נור ישראל ותפארתו כקש"ת

מוהר"ר שמואל

זצוקלה"ה נבג"ם זי"ע מליובאוויטש

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תש"ע

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ. י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושש עשרה לבריאה

KEHOT Publication Society

770 Eastern Parkway

Brooklyn 13, N. Y.

Tel.: HYacinth 3-9250-1 — PResident 8-4600

Printed in U. S. A.

ב"ה

בזה הננו מו"ל מאמר מכ"ק אדמו"ר מוהר"ש נ"ע, ד"ה
שופטים ושוטרים משנת תרל"ג.

* * *

המאמר שנאמר בש"פ נצבים וילך, כ"ה אלול שנה זו, הוא
המאמר שופטים ושוטרים הנדפס בזה — עם איזה שינויים ובהוספת
התחלה וסיום.

וע"פ בקשת רבים נמסר תיכף לדפוס ובאו בסוף הקונטרס
גם ההתחלה וסיום הנ"ל.

* * *

באו בשולי הגליון, כמו בשאר הוצאותינו, איזה מ"מ והערות
מהמו"ל.

מנחם שניאורסאהן

מוצאי ש"ק, כ"ה אלול, ה'תשט"ז, ברוקלין, נ. י.

שופטים ושוטרים תהן לך בכל שעריך אשר ה' אלקיך נותן לך לשבטיך ושפטו כו', לא תטה משפט כו' צדק צדק תרדוף למען תחיי וגו'. ומפני הש"ך נראה שמפרש שעריך על כל האברים. אמנם בס"י פי' שבע כפולות בג"ד כפר"ת כו' וצר בהן כו', ושערים בגפש. ופי' הראב"ד ז' שערים שבאדם הם ב' עינים ב' אזנים ב' נחירי האף והפה. וכן מפורש אח"כ בס"י עצמו. ועי' בשל"ה סוף פ' שופטים בתוכחת מוסר. ולהבין מעלת המשפט הנה ארו"ל בסוף פ"ק דאבות על ג' דברים העולם קיים על הדין ועל האמת ועל השלום שנא' (זכרי' ח' ט"ו) אמת ומשפט שלום כו'. וע' מ"ש הרעב"ט ז"ל שאין זה כמו העולם עומד דלעיל (כוונתו לעיל בפ"א מ"ב) אמנם מהמד"ר ריש פ' שופטים נראה שמפרש שזהו כמו העולם עומד דלעיל שהרי א' שם ארשב"ג אל תהי מלגלג בדין שהוא אחד מרגלי העולם למה ששנו חכמים על ג"ד והיינו משנה הנ"ל דסוף פ"ק. והנה כתי' (תהלים סס"י צ"ו) יעלו שדי וכל אשר בו אז ירננו כו' לפני הוי' כי בא כי בא לשפוט. וארו"ל במד"ר פ' אמור פ"ל ע"פ ולקחתם כו' יעלו שדי זה העולם וכל אשר בו אלו הבריות כו' לפני מי לפני הוי' למה כי בא בר"ה וביוהכ"פ מה לעשות ישפוט תבל בצדק ועמים במשרים* (תהלים סס"י צ"ח). ולכאורה צ"ל מהו השמחה דיעלו שדי וכל אשר בו מהמשפט הלא זהו דין ומשפט כו'. וכת' ושמים לא זכו בעיניו כו' (איוב ט"ו ט"ו). וביותר יפלא הלא ארו"ל בספ"ג דנדה ד"ל ע"ב שאפי' כל העולם כולו אומרים לך צדיק אתה הי' בעיניך כרשע. וארו"ל ג' ספרים נפתחים בר"ה צדיקים נכתבים לאלתר לחיים רשעים כו'. ומהו השמחה כו'. גם צ"ל הלא כתי' כי המשפט לאלקים הוא (ריש דברים א' י"ז) וכתוב אשר לו אלקים קרובים אליו וארו"ל במד"ר* במקומו פ' ואתחנן פ"ב אשר לו גוי קרוב אין כתוב כאן אלא אשר לו אלקים קרובים אליו. ולכאורה צ"ל הלא שנינו במתניתין דפ"ג דסנהדרין מ"ד ואלו הן הקרובין אביו ואחיו כו' וכשם שהקרוב* פסול להעיד כן הוא פסול לדון וכת' בנים אתם לה' אלקיכם וכת' למען אחי ורעיי כו', וגם צ"ל מה שפי' במד"ר מה לעשות ישפוט תבל מהו תבל דוקא. אך הנה ע"ז אמרו במד"ר פ' אמור פכ"ט כל השביעין חביבין בימים השביעי חביב שבת. שנא' בו ויברך אלקים את יום השביעי וארו"ל ברכו במן וקדשו במן. וכן ארו"ל קדשו במאור פניו של אדם. אינו דומה מאור פניו של אדם בחול

העולם קיים: כ"ה גירסת רבנו הוקן — בסידורו (ראה שער הכולל פ"ל סק"ג).
 וכ"כ במחזור חיסרי, בס' דרך חיים ותויו"ט.
 ועמים במשרים: כ"ה במדרש לפנינו. וכן הועתק גם ברשימות הצ"צ לתהלים (צו, יב). וראה בפי מהרז"ו במדרש שם.
 וארו"ל במד"ר: ראה ג"כ לקי"ת שלח (מ, ד).
 וכשם שהקרוב: מוד"ר ר"ם שופטים.

למאור פניו של אדם בשבת, בחדשים השביעי חביב בחדש השביעי שהוא משובע בכל שברכו ברוחניות וגשמיות, כמארו"ל גתות בתוכו ברכות בתוכו שהוא עת האסף, וברוחניות בחדש זה הוא מצות הרבה שופר ר"ה ויוהכ"פ סוכה וד"מ שבלולב ושמע"צ וכן בשנים השביעית חביבה שהיא שנת השמיטה ולכן בארץ ג"כ השביעית חביבה שכמו שיש ז' רקיעים כו' וערבות הוא רקיע השביעי וכתוב סולו לרוכב בערבות ביה שמו כן לארץ יש ז' שמות ארץ אדמה ארקא ציה גיא נשיה הבל ותבל השביעי, ולכן ישפוט תבלו דוקא. גם צ"ל כפל הלשון צדק צדק ב"פ, והענין הוא דהנה ג"ד שהעולם עומד תורה ועבודה וגמ"ח בדרך כלל הם נכללים בב' בחי' צדק, עבודה הוא בחי' עבודת הקרבנות ועכשיו הו"ע התפלה וכמארו"ל ע"פ ולעבדו בכל לבכם איזהו עבודה שבלב זו תפלה, וארו"ל בפ"ק דב"ב ד"י ע"א ר"א יהיב פרוטה לעני והדר מצלי שנא' אני בצדק אחזה פניך שבחי' צדק זה כולל עבודה וגמ"ח שצדקה כולל גמ"ח ועי"ז יכול להתפלל, וגם התורה שכוללת כל פ"י וביאור המצות נק' צדק כמ"ש תען לשוני אמרתך כי כל מצותיך צדק, כי באמת מה שניתנה התורה והמצות זהו ג"כ רק צדקה לבד כמ"ש במ"א.

וביאור הענין צ"ל מארו"ל הנ"ל ע"פ אני בצדק וגו' ר"א יהיב פרוטה לעני והדר מצלי שהי' גותן צדקה קודם התפלה בכדי שיוכל לבוא בתפלה למדריגת אחזה פניך כו', ולהביין למעלה מהו ענין פניך איך שייך לומר למעלה ענין פנים ואחור הנה פעם נא' אחרי הוי' אלקיכם תלכו שהעבודה צ"ל בבחי' אחרי ה' דהיינו בבחי' אחוריים וכאן נא' אחזה פניך היינו לבוא לבחי' פנים שהוא גילוי פנימי כו', והענין הוא דהנה כתי' מלכותך מלכות כל עולמים וכת"י וישב ה' מלך לעולם שכמו למשל באדם הנה מושב האדם על הכסא הוא בבחי' אחוריים, עד"ז יובן למעלה שמ"ש וישב ה' מלך לעולם הוא בבחי' אחוריים וחיצוני' לבד ולא בבחי' פנימי', וזהו מל' מכ"ע שמבחי' הארה א' מבחי' מל' הוא מחי' ומהזה כל הנבראים ומאחר שהוא רק הארה בעלמא לכן נק' בחי' אחוריים שהוא הארה חיצוני' כו' אבל יש בחי' פנים שהוא בחי' הארה פנימי' כמו בציוור אדם הנה בפנים יש כחות היותר נעלים כמו כח הראי' וכח השמיעה כו', כמ"כ עד"ז יובן למעלה שבבחי' פנים מאיר הארה פנימי' כו', והענין הוא דהנה כתי' שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני הוי' אלקיך והיינו כי עיקר מצות ראי' שהי' בביהמ"ק הי' כדי שיהי' גילוי בחי' פנים וזהו את פני ה' אלקי', אך כדי לבוא לזה זהו ע"י הראי', וענין הראי' הנה גודע' כי יש ב' בחי' השתחוואה שהוא בחי' השתחוואה חיצוני' והשתחוואה פנימי', השתחוואה חיצוני' הוא כדמיון השתחוואת העבד אל האדון שהוא בע"כ בדרך כפי'

ולכן ישפוט תבג: כ"ז ע"פ המד"ר אמור שם.
 וביאור הענין: להעיר מאגה"ק ס"ח. הקמת הסידור.
 הנה נודע: ראה לקו"ת ברכה (צת, ב).

והכרח שיכול להיות שאין רצונו לזה כלל אך בע"כ צריך להשתחוות אע"פ
 שאין רצונו לזה כלל. אבל יש בחי' השתחוואה פנימי' שענין השתחוואה
 הלזה הוא בחפץ ורצון שרצונו להיות בטל אליו וז"ע ההשתחוואה שהי'
 בבהמ"ק שהי' השתחוואה פנימי' בבחי' חפץ ורצון מחמת גילוי אוא"ס ב"ה
 שהי' בבהמ"ק וע"י השתחוואה זו היו באים לידי גילוי פני ה' אלקי' כו'.
 ועד"ז יובן בענין התפלה ג"כ כי ארז"ל במד"ר* שג' רגלים הם כנגד ג'
 אבות ותפלות ג"כ אבות תקנום א"כ הרי הם מדרגה אחת, והענין הוא
 דהנה סדר התפלה נתקן נגד ההיכלות כמ"ש באריכות בכהאריוז"ל* שמן יוציא
 עד א"ל אדון הוא כנגד היכל לבנת הספיר וזמן א"ל אדון הוא היכל עצם
 השמים לטהר והיכל נוגה והיכל הזכות וברכה שני' הוא היכל האהבה כו',
 וגם הלשכות* שהיו בבהמ"ק היו ג"כ מכוונים נגד ההיכלות אלו, ומפני כי
 התפלה מכוון כנגד ההיכלות לכן כשאומרים תיבות התפלה נמשך האור
 מההיכלות ע"י אותיות התפלה, ונמצא כי כמו שבהמ"ק הי' גילוי פני
 ה' אלקי' כמו"כ בתפלה יש ג"כ גילוי פני הוי' אלקי' כי כמו שבהמ"ק הי'
 מכוון נגד ההיכלות כמו"כ התפלה מכוון, אך כדי לבוא לידי גילוי פני
 הוי' אלקי' בתפלה זהו ע"י ענין הצדקה כו', וז"ע יהיב פרוטה לעני והדר
 מצלי שהו"ע הצדקה, ולהבין ענין הצדקה הנה כמו שענין הצדקה למטה
 הוא להחיות רוח שפלים דהיינו העני שאין לו כלום והלה נותן לו לחם
 להחיות גופו הרי הוא מחי' אותו ועי"ז מעורר למעלה ג"כ ענין להחיות רוח
 שפלים שהם ג' עולמות בי"ע שנק' שפלים ע"ש שהם נבראים מאין ליש
 ומקור התהוותם הוא רק מבחי' מל' שהוא הארה כנ"ל משא"כ באצ"י ששם
 מאיר הארת אוא"ס ב"ה הם איהו וחיהוהי חד איהו וגרמוהי חד, וכאשר
 נמשך הארה מאצ"י לבי"ע זהו ענין הצדקה למעלה וז"ע להחיות רוח שפלים
 היינו ג' עולמות בי"ע, וכ"ז הוא ע"י הצדקה שנותן למטה ומפני כי ענין
 הצדקה גדול כ"כ שע"י נמשך הארה מאצ"י לבי"ע להחיות רוח שפלים
 ממילא עי"ז נמשך ג"כ לידי גילוי בחי' פני ה' אלקים בתפלה שהוא ג"כ
 הארת אוא"ס ב"ה מבחי' פנים, וז"ע יהיב פרוטה לעני והדר מצלי, שע"י
 הצדקה נמשך שיהי' הגילוי בתפלה בחי' פני ה' אלקי' כו'.

וענין והדר מצלי, להבין מהו לשון צלותא, הנה התרגום מתרגם על לא
תטה משפט לא תצלי דינא, ונמצא כי ל' צלותא הוא ל' הטיי
והיינו להמשיך בחי' יהי רצון, הגם כי ע"פ החכ' אין מיתה בלא חטא ואין
יסורים בלא עון אעפ"כ מצד ההמשכה מבחי' כתר יהי' נמשך להיות שינוי
כו', ומצד זה נמשך למטה ברכה ורפואה ופרנסה, אך כדי לבוא לזה צ"ל
נותן פרוטה לעני דהיינו בחי' הצדקה וענין לשון פרוטה הנה ארז"ל בפ"ק
דב"ב ד"ט ע"ב הנותן פרוטה לעני מתברך בוא"ו ברכות והמפייסו מתברך
בי"א ברכות, ולכא"ו צ"ל מפני מה המפייסו גדול כ"כ שמתברך בי"א הלא

ארז"ל במד"ר : צ"ע מקומו. לע"ע מצאתיו בוח"ג רנ"ג, ב.
 בכהאריוז"ל: סידור במקומו, ועוד.
 וגם הלשכות: ראה זח"ג קס"א, ב. תוי"א לך לך (יב, ג).

הנותן פרוטה נותן לו להחיות נפשו ולכאוף הוא יותר גדול מענין הפיוס, והענין הוא דהנה צ"ל שנית ענין הנותן פרוטה דהנה עני לית לי מגרמי' כלום שעני חשיב כמת שהוא מדריגה היותר תחתונה ולמעלה הוא בחי' סיהרא דלית לה מגרמה כלום בחי' עני חשיב כמת וצריך להמשיך לה חיים וההמשכה הוא מבחי' עה"ח ואיתא בזהר* ע"ח דא וא"ו וז"ע יהיב פרוטה כי איתא בשל"ה סוף חלק א' דרס"ג סע"ב שפרוטה הוא פרט ו"ה היינו להפריט בחי' הוא"ו אל הה' שהה' הוא בחי' עני כאשר נמשך מבחי' הוא"ו אל הה' ז"ע החיות שלו.

וביאור הדבר יובן ממ"ש בסידור בד"ה אד' שפתי תפתח מענין קול ודבור שהקול הוא בחי' כלל והדבור הוא בחי' פרט שמפרט מה שבכלל כי הקול הוא בחי' כללות על כל האותיות והאותיות הוא בחי' פרטי' כו'. וזהו קול דברי אלקים חיים. וז"ע פרוטה להפריט בחי' הוא"ו אל הה' ולכן מתברך בוא"ו ברכות נגד וא"ו דשם הוי' שז"ע קדוש בוא"ו כי קדשי' מלה בגרמי' וקדוש בוא"ו הוא בחי' המשכה. והמפייסו מתברך ב"א ברכות, להבין ענין הפיוס הנה מצינו לי' פיוס בדרז"ל בחולין כשאמרה הלבנה א"א לשני מלכים לשמש בכתר אחד א"ל לכי ומעטי א"ע א"ל בשביל שאמרתי דבר הגון כו' א"ל צדיקים יקראו על שמך חזי דלא אפייסה אמר הביאו עלי כפרה על שמעטתי את הירח. ונמצא כי מצינו לי' פיוס בלבנה והיינו שהו"ע הנחת דעת כמו העני שמדוכה ביסורים קשים ומרים הנה כאשר א' ידבר על לבבו עד אשר יתפייס הנה הוא מניח דעתו לבל יקפיד כ"כ וזהו דבר גדול יותר מצדקה כי צדקה הוא רק להחיות גופו אבל ע"י הפיוס ממשיך חיות לגשמתו והלא זהו דבר געלה יותר. וזהו פיוס אותיות יוסף, כי הנה כתיב אלה תולדות יעקב יוסף, ולכאורה* צ"ל הל"ל אלה תולדות יעקב ראובן. אך הענין הוא דהנה יעקב הוא בחי' וא"ו בריח התיכון המבריא מן הקצה אל הקצה, אך הנה זהו המשכה רק למעלה ובבחי' שורש הנבראים נמשך רק הארה חיצוני', אבל יוסף כי כל בשמים ובארץ דאחיד בשמיא ובארעא הוא בחי' השפעה פנימי' מבחי' הדעת, וזהו פיוס אותיות יוסף כי ע"י הפיוס נמשך המשכה פנימיות מבחי' הדעת להחיות נשמתו כו', ולכן ע"י הפיוס מתברך ב"א ברכות כי ע"י הפיוס נמשך קדש שלמעלה מבחי' קדוש בוא"ו כנודע וז"ע ה' ראשונה של שם הוי' כי חו"ב הם תרין ריעין דלא מתפרשין ולכן ע"י הפיוס מתברך ב"א ברכות וא"ו וה' ראשונה של שם הוי'. וזהו שארז"ל שכשראה דלא אפייסה אמר הביאו עלי כפרה פי' עלי היינו למעלה משם הוי', כי בד"כ שם הוי' הוא ז"א דאצי' ועלי היינו מבחי' ה' עילאה שלמעלה מבחי' ז"א כו', וז"ע יהיב פרוטה לעני והדר מצלי שמתחלה צ"ל כסדר המדרי' יהיב פרוטה היינו בחי' הצדקה ואח"כ בא עי"ז להיות אחזה פניך המשכה פנימית כמו ע"י הפיוס כו'.

ואיתא בזהר: ראה זח"א כו, ב.

קדש . . . וקדוש: ראה לקוית אמור לג, ב. ובכ"מ.

ולכאורה: ראה בכ"ז אור התורה — להצ"צ ד"ה בן פורת יוסף.

וזה שבתפלה הוא בחי' המשכת הדעת כמ"ש וידעת היום והשבות כו'. שקאי על בחי' התפלה שנמשך המשכת הדעת בחי' חוליות* שהם חיי ברכות כו', וזהו וארשתיך לי בצדק ואח"כ נאמר וידעת שמתחלה צ"ל אני בצדק ואח"כ אחזה פניך בתפלה, וזה שבתפלה הוא ג"כ על ה' כמ"ש בחנה שזהו כמו הביאו עלי כפרה כו'.

ומעתה יובן ענין ישפוט תבל בצדק שצ"ל קושי' הנ"ל מהו השמחה בזה כו', הנה בטור הלכות ר"ה ססי' תקפ"א מביא בשם המדרש ע"פ ומי גוי גדול אשר לו אלקים קרובים אליו אומה זו יודעת אופי' של אלקי', בנוהג שבעולם מי שיש לו דין לובש שחורים ומתעטף שחורים אבל אומה זו לובשים לבנים ומתעטפים לבנים ויודעים שהקב"ה עושה להם נס, ולהבין זה שלכאוי יפלא למה לובשים לבנים בר"ה שהוא יום הדין כו' דהנה כתיב ארץ אשר ה' אלקיך דורש אותה כו' מראשית השנה ועד אחרית שנה ולכאוי* מאחר שדורש מראשית השנה ועד אחרית שנה אם כן הוא לעולם והל"ל לעולם.

אך הענין הוא דהנה בכל שנה ושנה מאיר הארה חדשה מאוא"ס ב"ה וזהו שנאמר מראשית השנה ועד אחרית שנה על שם הארה החדשה המאירה בכל שנה ושנה. אך כדי שיומשך הארה חדשה מאתו ית' צ"ל על דרך דין ומשפט כנודע ממשל דירת המלך שכדי שתהי' ראוי' שידור בה המלך צריכים לנקותה מכל צואה ולכלוך ופסולת. כמו כן צ"ל דין ומשפט אם ראוי' ישראל שיאיר בהם הארה חדשה הנמשכת מאתו ית'. וזהו שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני שכדי שיהי' וימינו תחבקני שהוא ההארה המאיר בסוכות ושמע"צ צ"ל תחלה בר"ה בחי' שמאלו שהוא בחי' דין כו'. אמנם מכל מקום אין זה דין שלם לגמרי כי עיקר המכוון הוא כדי שיהי' הגילוי בחי' ימינו תחבקני כו', אך אי אפשר להיות כי אם שתהי' תחלה בחי' דין הרי אין הדין דין שלם כ"א הוא בכדי שיהי' אח"כ בחי' קירוב בחי' ימינו תחבקני כו'. וזהו עלה אלקים בתרועה ה' בקול שופר, פי' אלקים הוא לשון דין וכמשארז"ל במד"ר במקומו על פסוק והי' כי יאמרו לי מה שמו השיבו לפי מעשי אני נקרא כשאני דן את הבריות אני נק' אלקים כשאני תולה חטאיו של אדם אני נק' א"ל שדיי כשאני מרחם על עולמי נק' הוי', ונמצא כי אלקים הוא לשון דין, וזהו עלה אלקים בתרועה, אך אח"כ ע"י הקול שופר נמשך להיות הוי' בקול שופר בחי' רחמים, וזהו שביקש דוד מלפניך משפטי יצא דוקא כי המלך לא דנין אותו בסנהדרין, וביקש שגם למעלה הסנהדרין היושבים בהיכל הזכות לא ידונו אותו כ"א מלפניך דוקא בחי' שם הוי', ולכן יעלו שדי כו' לפני הוי' כי בא לשפוט, ונמצא כי אין הדין דין לגמרי כי אם ברחמים, ולכן יעלו שדי וכל אשר בו כי עיקר המכוון הוא בשביל הגילוי שיהי' אחר כך כנ"ל. ומשארז"ל רשעים נידונים לאלתר זה כשאין עושין תשובה כו'. ומעתה יובן

בחי' חוליות: ראה לקו"ת בלק ד"ה לא הביט און.
ולכאוי: ראה אגה"ק סי"ד.

מפני מה ישפוט תבל דוקא. הנה נת' בלק"תי שתבל הוא ב"פ ארי' כי יש ב' בחי' ארי' היינו ארי' דמרכבה וארי' דאופנים ובדרך כלל הוא ההפרש שבין שרפים לאופנים שהשרפים אומרים קדוש והיינו מפני כי הם משיגים איך שהוא ית' קדוש ומובדל מגדר עולמות לכן הם רוצים ליכלל וליבטל אליו ית' וזהו מחמת הטעם והשגה בגדולת איא"ס ב"ה. אבל האופנים הם ברעש גדול מחמת העדר ההשגה וזהו ב"פ ארי' כי ארי' הוא שאגה כמ"ש ארי' שאג מי לא יירא. ויש בחי' שאג דשרפים ושאג דאופנים וכמו"כ נמצא ב' בחי' אלו בנשמות ישראל בעלי דיעה הם המשיגים גדולת הבורא ית' הם רוצים להכלל מחמת השגה ויש בחי' המון עם שאינם משיגים כלל ועם כל זה הם רוצים ליכלל כו' כדמיון האופנים כי כאו"א מישראל יכול לבוא לבחי' ארי' כו'. ולכן ישפוט תבל דוקא כי בבחי' תבל מרומז ב' הבחי' הנמצא בנש"י כו', וזהו ישפוט תבל בצדק ב' צדק ולכן צ"ל ב' בחי' צדק. וזהו צדק צדק תרדוף למען תחי' פי' שיש ב' בחי' צדק היינו בחי' צדק דצדקה ותפלה ויש בחי' צדק דתורה שנק' גם כן צדק כמ"ש כל מצותיך צדק כי באמת מה שניתנה התורה לישראל זהו גם כן בחי' צדקה. וזהו ב"פ צדק למען תחי' היינו בכדי להמשיך בחי' חיות לבי"ע כנ"ל. וירשת את הארץ היינו בחי' ארץ העליזונה אשר הוי' אלקיך דורש אותה תחי' אצלך בבחי' ירושה כו' וכדי לבא לזה זהו על ידי ב' בחי' צדק דתורה וצדקה ותפלה. וזהו לא תטה משפט שלא יהי' הטי'ו ח"ו הוא בחי' לגרמי' שעל ידי זה יטה ח"ו המשפט כי אם שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך הוא ז' שערים שמנה בס"י שהם ראי' ושמיעה ריח ודיבור להיות בבחי' ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם עינא וליבא כו' כי אם להיות שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה. ובשמיעה להיות בבחי' אשרי אדם שומע לי כו' שמע ישראל. וריח הוא בחי' העלאה דתפלה שהוא בחי' ריח ניחוח. ופה הוא פה המדבר בתורה ובתפלה. וגם ארו"ל (בר"ה ד"ו א' ובנדרים ד"ז א') בפ"ך זו צדקה שעל ידי זה ממשיך להיות כמ"ש והוא ישפוט תבל בצדק (תלים ט' ט') ונדוד מארו"ל במד"ר"י אית לן חד הוא דטב מכולהון הוא ה' אלקינו. וזהו והוא ישפוט תבל שקאי על בחי' הוא הנ"ל דטב מכולהון הוא ה' אלקינו. שלבחי' זו א"א להגיע כ"א ע"י המשפט שעושה בעצמו לשפוט א"ע מן המותרות. וכמ"ש בזהר פ' קרח דקע"ח ע"ב תו הוא דא עתיקא אלמלא דינא משתכח בעלמא לא הוי ידעין ב"נ בהימנותא עילאה ולא הוי משתדלין באורייתא. ונמצא הגם כי אין הדין דין לגמרי ח"ו כמ"ש בבה"ז פ' קרח על מאמר הנ"ל בדף ט"ו ע"ב (קרוב לסופו דפוס קאפוסט). כי אם שזהו על דרך שנת' בזהר ויגש דר"ז ע"א על פסוק ושמים לא זכו בעיניו למעלותא שמפני חביבותן ע"כ לא זכו בעיניו וכמשל האדם שיש לו כלי נאה או בנין נאה שכל מה שהכלי חביב עליו יותר הוא מתגאה יותר ודומה שעדיין לא נתקנה היטיב וצריכה תיקון עדיין וכך שמים לא זכו בעיניו וע' בד"ה ולקחתם אגודת אזוב וכן כאן י"ל שזהו בכדי שישתדלון באורייתא וידעו מהימנותא

עילאה, וע"ד שמאלו תחת לראשי בכדי להיות וימינו תחבקני כנ"ל. מ"מ א"א להיות הגילוי בלא דין זה ולכן צ"ל שופטים ושופטים בכל שעריך על דרך שפי' הבעש"ט סוף משנה א' דפ"ב דאבות דע מה למעלה ממך דע מה למעלה ממך עצמך והיינו כמה שנתעוררת ברחמים כן נתעורר עליך מדת הרחמים למעלה. וזהו ונתן לך רחמים ורחמך והרבך, ואל יאמר מה תופס מקום ח"ו עבודתו לא כן היא שזהו בתחבולות היצר כי הוי' צלך כתיב וכמשל הצל* מה שעושים כו' כמ"ש במ"א, וזהו שארוז"ל כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים. ומשארז"ל הי' בעיניך כרשע זהו בכף הדמיון כדי לזרוז שירדוף אחר מצות יותר, דאל"כ יכול לבוא לידי עצבות ח"ו אלא שזהו בכף הדמיון שלגבי מדריגה היותר גבוה ממנו ה"ה כרשע ולא רשע ח"ו ועי"ז ירדוף לעשות צדקה ומעש"ט יותר, ולכן אל ישאך יצהיר ח"ו מה יועיל עבודתך כ"א צ"ל שופטים בכל השערים הנ"ל, וגם ושפטו את העם משפט צדק העם קאי על כל אברי הגוף* שיהי' כל מעשיו לש"ש ועי"ז יזכה במשפט להיות והוא ישפוט בחי' חד הוא דטב מכולהו בחי' הוא דא עתיקא, ועפי"ז יתורץ הקושיא דקורבה הנ"ל כי על בחי' זו דעי"נא' גם בן ואח אין לו שלמעלה מבחי' יחודים ומ"ש למען אחי, וכתיב בנים אתם לה' אליכם, שחבבך וקראן בנים זהו שייך רק בזו"ג ובד"כ בהאר"ט שאמ"צ א"ע להאיר בע"ס כמשנת בד"ה הגידה לי שאהבה נפשי ס"ג, וע' בלקו"ת בד"ה בפ' נסכים כתי'. אבל בבחי' חד הוא הנ"ל אינו שייך כלל ומ"מ הנה לשון המדרש אית לן חד הוא היינו ע"י הדין שעושה בעצמו למטה וכמשארז"ל ברבות פ' שופטים במקום שיש דין אין דין וכו' אם נעשה הדין למטה אין הדין נעשה למעלה, ובמד"ת האריכו בזה ואמרו וכשנטולים אומנתו ועושים את הדין בארץ הקב"ה דן אותם ברחמים שנא' אם בחוקתי תלכו, הובא בספר כד הקמח אות דין, והענין כי הדין למעלה הוא מפני שבנין המל' הוא מהגבורות דוקא כנוכר בד"ה אד' שפתי תפתח, אך מבואר שם שיש ב' בחי' ה"ג הא' מבחי' מל' הגורמים להיות ביי"ע יש ודבר נפרד, הב' ה"ג ממוחקות הממשיכים ומשפיעים הביטול בהיש וז"ע ש' אד' אלף דין שהדין נמתק ע"י אלף פלא, וע' בד"ה תקעו בחדש וז"ל ולכן ר"ה יום הדין וכו' כי להיות עוד התחדשות החיות כללי של שנה זו יש ע"ז כמה קטרוגים על האדם אם ראוי לכך להיות נמשך על ידו רצון העליון ב"ה בגילוי מלכותו ית' כו' ע"ש, וע' עוד דרוש יו"ד עומקים שאם מאצי' לבי"ע צ"ל בנין המל' שהוא מקור דבי"ע ע"י גבורות ק"ו מהמאציל לנאצלים שיומשך להיות ע"ס צ"ל צמצומים רבים יותר וז"ע יו"ד עומקים עומק גי' גבורה כמו גיד המעיין הגובע מתהום וכו', ולכן ארוז"ל שאומנתו של הקב"ה דין, אך כשהאדם עושה בחי' דין בעצמו כנ"ל בענין שופטים (וי"ל שופטים מוחין בינה הוא ה' אלקיננו) בכל שעריך ראי' ושמיעה וריח ודבור אזי מעוררים להיות נמשך גבורות ממוחקות וכמו גבורה דא"א שנק' חסד דלית שמאלא

וכמשל הצל: ראה לקו"ת בלק עה, ג, ובכ"מ.

אברי הגוף: ראה נדרים לב, ב.

בהאי עתיקא. וי"ל כי קבעומ"ש בפ' שמע, וע"י אומריו ה' אלקינו ה' אחד
 שהם קבלה על ב' דברות אנכי כו' עי"ז ממשיך להיות הוא הוי' אלקינו,
 ולכן יעלוז שדי כו' כי בא בר"ה* הוא שם אד' ממותק ע"י האלה, וביוהכ"פ
 בינה ש' הוי' בניקוד אלקי, וזהו כי המשפט לאלקים הוא וסוף דבר הכל
 נשמע את האלקי ירא ע' מזה בד"ה וידבר אלקי כו' וארא ובד"ה שובה
 גבי למען תורא. אך יש* ב' בחי' שמות אלקים הא' כי הוי' הוא האלקים
 הב' שם הוי' בעלותו לעתיקא כאלקים חשיב וז"ע ב"ד הגדול וב"ד סתם
 ע' בהרמ"ז ר"פ שופטים וס"פ הנ"ל. והנה ע"י שהאדם מקיים בחי' וידעת
 היום והשבות כו' כי הוי' הוא האלקים בב' בחי' הנ"ל על ידי בחי' שופטים
 ושוטרים שעושה דין בעצמו ממשיך מבחי' המשפט לאלקים הוא. ולכן יעלוז שדי
 וכל אשר בו לפני הוי' כו' והיינו שהדין ממותק מבחי' לפני הוי' ולמעלה
 משם הוי' היינו ע"ד ה' בעלותו לעתיקא כאלקים חשיב א"כ דין זה
 הוא רחמים.

נר"ה . . . וביוהכ"פ: ראה לקו"ת נצבים נא, א.
 אן יש: ראה לקו"ת וברים סד, ג ואילך.

אתם נצבים היום כולכם לפני הוי' אלקיכם ראשיכם שבטיכם גו' מחוטב עציך ועד שואב מימך, הנה פרשה* זו קורין לעולם קודם ר"ה. ומרומז במלת היום דקאי על ר"ה כמ"ש רבינו שקיבל מרבו המגיד ורבו מרבו הבעש"ט דהיום קאי על ר"ה שהוא יום הדין וכמ"ש ויהי היום ותרגם והוה יומא דינא רבא, דר"ה הוא יום הדין ומשפט, וזוהי הברכה אתם נצבים היום כולכם, שאתם כולכם מראשיכם שבטיכם עד חוטב עציך ושואב מימך, נצבים קיימים ועומדים והיינו זוכים בדין. והנה איתא במדרש ע"פ ולקחתם לכם ביום הראשון הה"ד יעלו שדי וכל אשר בו. יעלו שדי זה העולם. . . (כנ"ל בפנים הקונטרס ע' ג' — עד גמירא).

וזהו יעלו שדי וכל אשר בו, להיות שע"י הדין ומשפט דר"ה נמשך אור נעלה ביותר. וזהו ג"כ מה דאמרו במדרש הובא בטור הלכות ר"ה, אומה זו יודעת אופי' של אלקי', דכל האומות מתעטפים שחורים ולובשים שחורים אבל ישראל לובשים לבנים ומתעטפים לבנים, לפי שיודעים שהקב"ה יעשה להם נס. דלכאורה א"מ מהו השמחה דלובשים לבנים, דאף אשר יודעים שיעשה להם נס מ"מ הרי הי' יותר טוב שלא יהי' משפט כלל, אך הענין הוא שהמשפט דר"ה הוא בשביל המשכת אור נעלה יותר, ולזה היא השמחה, וזהו מ"ש יעשה להם נס, דנס הוא למעלה מהטבע, היינו אור שלמעלה מהשתלשלות. כי זה היום תחלת מעשיך, כי המל' נכללה בבחי' המלך המרומם לבדו מאז, בחי' שמו בבחי' הוא לבדו הוא, ומשם צריך להמשיך. אמנם להיות שנמשך אור נעלה ביותר הרי יש מקטרגים שלא יומשך האור, לזה הוא אומר, אתם נצבים היום כולכם לפני הוי', דכל המדריגות שבנש"י, ראשיכם שבטיכם גו' היינו בעלי השגה שעבודתם הוא ע"ד עבודת השרפים, מחוטב עציך ועד שואב מימך שעבודתם הוא בקבלת עול ע"ד עבודת האופנים, הנה כל המדריגות נצבים קיימים ועומדים וזוכים בדין, שימושך להם האור נעלה, לפני הוי', למעלה משם הוי', ונמשך זה למטה מטה בעוה"ז בכל עיני הדין ומשפט דר"ה*, שיהי' א געזונטער יאָהר א לעבעדיקער יאָהר און א פרייליכער יאָהר בכל הפרטים ובבני חיי ומזוני רויחי.

הנה פרשה: ראה לקו"ת ר"פ נצבים.
 הדין ומשפט דר"ה: ראה הגמ"י הלי' תשובה פ"ג ה"ג בשם הרמב"ן. לקו"ת דברים נט, ב.

נרפס בדפוס "עזרא"

ע"י מרכזי שוסטערמאן ושלום דובער פויזנער

480 Sutter Avenue

Brooklyn 7, N. Y.